

Helnes sogns
lokalhistoriske
arkiv

År's skrift

2006

Årsskrift for Helnæs Lokalhistoriske Arkiv

Arkivarbejdere:

Anne K. Hansen.....	64771376
Helnæs byvej 67, 5631 Ebberup	
Helle Blume Andresen.....	63737009
Stævnevej 22, Helnæs, 5631 Ebberup	
Janus Storm.....	64771882
Lindhovedvej 29, Helnæs, 5631 Ebberup	
Niels Ellebæk, kasserer.....	64771307
Bøgeskovsvej 16, Helnæs, 5631 Ebberup	

Indhold:

Årets gang i arkivet
De lokalhistoriske arkiver i storkommunen
Forsamlingshuset 100 år
Min sømandsuddannelse, Niels Larsen
Udpluk af Niels Larsens opt.
Regnskab

Tak til alle de, der har lånt os billeder og effekter
fra 1950'erne til vores udstilling!

Årsskriftet koster 15 kr.

Arkivet har åbent første lørdag i hver måned
kl. 9.30 – 11.30
og efter aftale på tlf. 64771376

Årets gang i arkivet

"Vor vestfynske oldtid" var titlen for udstillingen i Helnæs lokalhistoriske arkiv 2006.

Det blev en stor succes. Ca. 100 personer besøgte arkivet den 18. og 19. marts.

Vi lånte mange spændende stensager, som John Rasmussen hjalp med at registrere. Ud over 18. og 19.

marts havde vi flere hold interesserede personer på besøg. Museumsinspektør Jørgen Jacobsen fra Møntergården i Odense kom og så udstillingen og gjorde os opmærksom på sjældne fund i samlingen, som han ville vende tilbage til.

Vi er meget taknemmelige over, at vi har fået gaver: Nemlig 2000 kr. fra Borgerhuset og 2000 Kr. fra Beboerforeningen. Det giver os mulighed for at købe materialer, som vi har brug for.

Nu er det store Helnæskort fra 1800 tallet sat på plads i gangvinduet i Borgerhuset. En højskoleelev, der er tømrer, har både tømret og malet. Flot resultat. Tak, Jørgen!

I 2006 opnåede vi at få internetforbindelse i arkivet, det er Bjarne fra Højskolen, der har installeret trådløs fra skolens anlæg. Et stort ønske er gået i opfyldelse.

Vi får heldigvis stadig arkivalier til arkivet, den største ting, vi har modtaget i år, er stemmeurnen fra Helnæs kro, den var altid i brug, når der var valg på Helnæs og er fra 1954.

Vi har megen glæde af besøgende i åbningstiden. Det giver som regel en hyggelig snak og gensidige oplysninger.

I løbet af året har der været en del møder i anledning af kommunesammenlægningen, men derom et andet sted i bladet.

Anne Hansen

”De røde heste”
af Morten Korch
Kom i 1950
og det gjorde
”Mosekongen”
også.
I 1951 fulgte
”Det gamle guld”.
Og året efter
”Det store løb”.

17/8 50: Det er nu besluttet at likvidere Hovedstadens Venstre igen.

- Som det nu blev mere åbenlyst for venstre-vikingerne, at der ville komme hårdt vejr, og båden ikke kunne rumme alle, besluttede hovingen Erik at ofre de mindst årsstærke, og de blev da sat af på en øde holm og formanet til at holde ættens skikke i ære.

Udpluk af kaptajn Niels Larsens optegnelser

For 100 år siden

17/2 1906 Ved en L'hombre paa Helnæs fik Bagermester A. C. Rasmussen ni matadorer. –

En af Medspillerne, der har spillet L'hombre i over 40 Aar, oplevede her for første gang personlig denne Sjældenhed.

18/4 1906 Vælgermøde afholdtes paa Helnæs d. 24' maj med Taler af Folketingsmand Kl. Berntsen og Socialdemokratiets Kandidat, Typograf Rasmussen. – Sognefoged Møller Jørgen Christensen valgtes til ordstyrer. – Mødet var besøgt af ca. 150.-

Paa Helnæs er der i Tiden fra 11' April 1905 til 9' Maj 1907 født i alt 31 Børn, heraf er de 12 Tvillinger, der alle er raske og veludviklede.-

30/8 Pastor Howardy, Helnæs udgiver bogen: "De gamle Østlande"

Søndag d. 20'Okt. 1907 indviedes Helnæs Forsamlingshus. Højskoleforstander Kristensen, Randers holdt et dygtigt Foredrag – Maler Peder Jørgensen, Brydegaard havde skrevet en Sang i Dagens Anledning. Den paa Helnæs nyoprettede Sangforening sang nogle flerstemmige Sange under Gmd. P. Runges ledelse.

26/10 1907 Gaarden "Mariendal" ved Assens nedbrænder. Skaden efter Taksation anslaaet til 104000 kr. – En 17aarig Svensker har paasat branden.

Udpluk af Hans Esbensen's dagbog

For 50 år siden

I 1958 flyttede Anna Larsen ind i vaskekonens hus, Helnæs byvej 52. (Svend Lange bor der nu).

(Arkivet har netop modtaget en hel del efter Anna Larsen, bl. a. hendes meget fine konfirmationstelegrammer i et flot lille skrin. (red.)

1. juli 1959. Venstres ungdomsmøde samles i Anders Bangs have, "Helnæsgård", men det er koldt og senere lidt regn.

Bygget 1907

Helnæs Sogneråd 1950

Arbejdsmand Peder Jensen (soc), Møller Hans Jørgen Christensen (kone), Gdr. Holger Hansen (v), Gdr. Christian Hansen (v), Gdr. Georg Nielsen?(v)

Sognerådsmøderne blev holdt på Helnæs kro.

Erik husker, at hans far, Christian Hansen, arbejdede med det, der i dag svarer til teknisk forvaltning.

Hver søndag formiddag var Christian ude på "Maén" og måle stenstakke op. (De arbejdsledige arbejdede om vinteren med at grave grus). Hver fik løn efter hvor meget, der var i bunkerne. Christian regnede lønnen ud, og søndag eftermiddag kom arbejderne for at hente deres penge.

Erik husker: Aksel Jensen sagde: "Nu kan jeg tjene til en pakke cigaretter i timen", det vil sige en timeløn på **3,25** kr.

1950
KING'S

1950
QUEEN'S

De lokalhistoriske Arkiver i storkommunen

I den gamle Assens kommune var der 5 lokalhistoriske arkiver. Efter sammenlægningen til den nye Assens storkommune er der 12 lokalhistoriske arkiver.

I anledning af sammenlægningen har vi deltaget i flere møder med repræsentanter fra de øvrige arkiver. Vi kan glæde os over, at det ser ud til, der er politisk forståelse for, at alle 12 arkiver skal bevares. Der bliver nu oprettet et arkivråd med to repræsentanter fra hvert arkiv. Dette råd skal varetage arkivernes interesser over for storkommunen.

Arbejdsbetingelserne er meget forskellige i de enkelte arkiver, så der foreligger et stort arbejde med fordeling af midlerne. Hidtil har det været kompetente personer, der har talt vores sag i gamle Assens kommune nemlig museumsleder Sven Rask og Thomas Bruun. De har foreløbig været kontaktpersoner og taget sig af opgaven.

1950érne

I år er Udstillingen "Fokus på 1950érne". Vi har anskaffet "Illustreret Tidende" fra årtiet.

De blade giver et spændende billede af begivenheder, der skete i den periode og fortæller om hverdagslivet, som det levedes i de fleste hjem dengang.

Et citat derfra :

Børnene gik i skole om lørdagen, og de sang daglig morgensang, lærte skønskrift – "op-ned, op – ned" – og mens pigerne havde håndgerning, havde drengene sløjd. Husfaderen gik i terylenebukser.

Husmoderen stoppede strømper og førte husholdningsregnskab. På skabet stod Spareuret, og manden fra "Julens glæde" stillede hver uge for at indkassere det aftalte beløb, der skulle sikre en glædelig jul i december.

Min sømandsuddannelse

Vi er nået til 5. afsnit af Kaptajn Niels Larsens erindringer. Sidst læste vi, at han og en kammerat havde gemt sig i en majsmark for at slippe væk fra "Hilston"

Dagen efter, at "Hilston" var afsejlet, blev vi antaget af en rigger, der arbejdede med at tilrigge en amerikansk fuldrigger, som havde mistet det meste af rigningen i en storm under rejsen fra Australien til "Honolulu". – Men det var jo ikke for at arbejde i land, at vi rømte, så vi var stadig på udkig efter hyre i et amerikansk sejlskib. For at få en sådan måtte man først indmelde sig i sømandsorganisationen "Te Sailors Union of the Pacific".

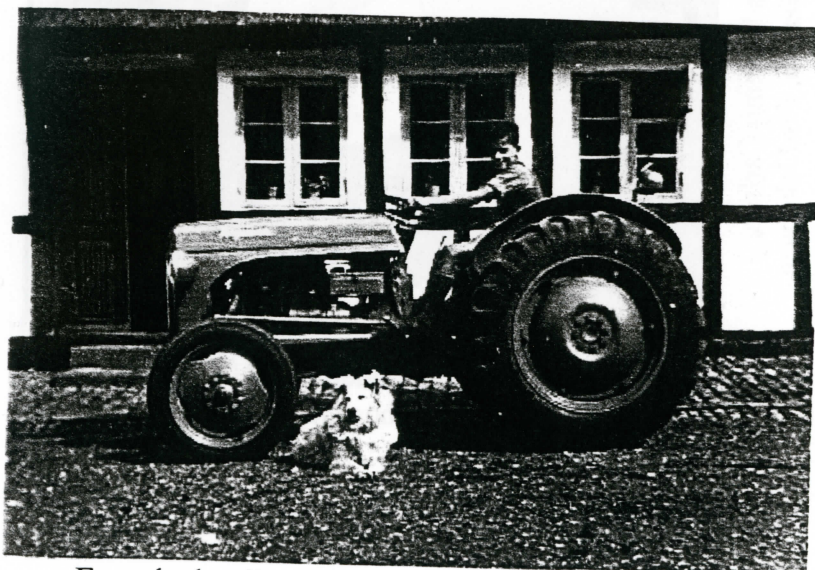
Da der omsider tilbød sig hyre, var det kun til en, så min kammerat og jeg enedes om at trække lod. Loddet faldt på mig, og jeg mønstrede så ud med den amerikanske 4 mst. skonnert "Helene", der lå lastet med sukker til San Francisco, hvortil vi ankom i august 1901. – På dette tidspunkt var der udbrudt strejke og lock-out for alle de søfolk, der var tilknyttet "Sailors Union". Strejken varede ca. tre måneder, og den udartede sig til en råhed og brutalitet uden lige, hvor mange blev lemlæstede og dræbt. – (Forfatteren Jack London fortæller om strejken i 2 af sine bøger: "Martin Eden" og "Månedalen"). Så snart strejken var slut, fik jeg en hyre omgående og sejlede da så godt som uafbrudt i følgende amerikanske skibe indtil april 1905.

Nu nævner Niels Larsen mange forskellige skibe og oplevelser. Her skal nævnes et par.

Efter afgang fra "Sankt Rosalie" lå vi i vindstille i ca. 2 uger i den Californiske havbugt, og havde her rig lejlighed til at iagttage de enorme mængder af alle arter fisk og skildpadder, der fandtes i dette farvand. En anden oplevelse var med passager – og fragtbåd fra "San Diego". Skibets lukkede fordæk var tætpakket med passagerer (hovedsagelig Kinesere og Mexicanere, der havde stjålet sig over grænsen til U.S.A.). Så snart skibet var kommet ud i Stillehavsdønningerne, blev de alle søsyge med opkastninger, og der skulle gøres rent hos dem nogle gange daglig. Da de alle lå nærmest livløse hen, bar vi dem over til den ene side af dækket og gjorde rent, bar dem så tilbage igen og gjorde rent. På en anden tur med kreaturer blev det N.L.'s arbejde at fodre og malke disse ombord, da han havde kendskab til landbrug i forvejen.

Årsregnskab2006

	Indtægt	Udgift
Kassebeholdning 1/1 2006	277,25	
Kontingent SLA		100,00
Gave præmie v. konkurrence		110,00
Kontor og arkivmaterialer		3384,86
Gaver modtaget af beboer.+borgerh.	4000,00	
Solgt årsskrifter	240,00	
Modtaget af kommunen	4000,00	
Købt bøger til arkivet		516,00
Indsat i Fionibank		6000,00
Hævet i "	1500,00	
Renter indsat	0,33	0,33
Kassebeholdning 31/12 2006		<u>426,24</u>
<u>Balance</u>	<u>10536,43</u>	<u>10536,43</u>
Indestående i Fionibank	10038,19	
Formue	<u>10038,19 + 426,24 = 10464,43 kr.</u>	

En stolt chauffør på en FERGUSON i 1950'erne

Herluf J. Rasmussen, Paul Wain Hansen, Niels Henning Carlsen,
Fin M. Knudsen, Poul E. Jørgensen, Aase M. Jensen, Else Jakobsen,
Jutta H. Storm.

Konfirmander 1957. Andendag i Helnæs skole
til "formiddagskaffe" hos Gemal Hansens